

Η Αρουντάτι Ρόι απομυθοποιεί τη «μεγαλύτερη

Τις μέρες του Ιουνίου που κυκλοφόρησε το βιβλίο της Αρουντάτι Ρόι *The Ministry of Utmost Happiness* (εκδόσεις Knopf/Penguin), στα πρωτοσέλιδα των ηνδικών εφημερίδων απεικονίζονταν η ζοφερή πραγματικότητα στην οποία αναφέρεται στο μυθιστόρημά της. ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΔΙΝΤΣΑΡΙΣΜΑΤΑ. Μέχρι θανάτου. Με σπαθιά, λουτούς και φωτιά! Αλλεπάλληλα κρούσματα βίας από όλους «οργανωσιαμένους» Ινδουιστών σε βάρους κυρίως Μουσουλμάνων, «Ανέγγιχτων» (Νταλίτ), θιγγανών και κατοίκων του Κασμίρ. Με πρόσημα συνήθως ότι κάποιος έφαγε αγελάδα ή έφαγε μοσχάριο κρέας. Αλλά και ένας έφηβος Μουσουλμάνος λιντσάρεται μέχρι θανάτου στο τρένο ίσως γιατί προσέβαλε τη χώρα των Ινδουιστών. Επιθέσεις δέχονται και όλοι τολούν να καταγγείλουν τις αδικίες και τους υπαίτιους της βίας. Όσοι χαλούν την εικόνα της «μεγαλύτερης στον κόσμο δημοκρατίας» όπως την αποκαλούν οι πολιτικοί και ολιγάριθμοι από τους οποίους συστηματικά εκπαρεθεί και υποθάλπεται η βία. Τα τελευταία χρόνια, ο ινδουιστικός εξτρεμισμός ενισχύθηκε και από τον αμερικάνικο «πόλεμο εναντίον της τρομοκρατίας». Η Ρόι ενοχλεί γιατί υπερασπίζεται τους αδύναμους, τα θύματα της εκμετάλλευσης, τους κατατρεγμένους, τους μειονοτικούς, τους φτωχούς, τις γυναίκες, το τρίτο φύλο, τους περιθωριακούς, τους ανέγγιχτους, τα χαμηλότερα στρώματα της ινδικής κοινωνίας, που δεν έχουν δικαίωμα να αλλάξουν κοινωνική θέση. Γεννήθηκε Νταλίτ, θα πεθάνει Νταλίτ (Ανέγγιχτος)! Πάνω από 200.000 αγρότες αυτοκτονήσαν με φυτοφάρμακα, από την πείνα, τα χρέη και την εκδιωξη από τη γη τους. Εντωμεταξύ, οι εταιρίες για να αυξήσουν την παραγωγή γάλακτος ταΐζουν τις αγελάδες με διόξιοφενας που όταν αποβάλλεται στο έδαφος δηλητηριάζει τα πουλιά. Η Ρόι από πεποίθηση ταυτίζεται με τους ανίσχυρους και αγωνίζεται εναντίον των πανίσχυρων εχθρών τους. Ήδη δεν διατάζει να κάνει κριτική στους ακτιβιστές που κάνουν δημόσιες σχέσεις, στους υπερσυντηρητικούς ισλαμιστές μαχητές, στους αντάρτες για υπέρμετρη βία. Δεν κωλώνει, δεν είναι περαστική, δεν είναι κατά λάθος ή επειδή την έπαιρξε η μοίρα. Είναι από επιλογή. Έχει διαλέξει με ποιους είναι και με ποιους δεν είναι.

Ο κίνδυνος να χαρακτηριστεί προδοτής την καταδιώκει από το 1998 που αντιτάχθηκε στις πυρηνικές δοκιμές της Ινδίας. Η κοινωνική ανισότητα, οι παραγκουπώσεις, η περιβαλλοντική υποβάθμιση, η αποικιοκρατία και η παγκοσμιοποίηση, οι καταδότες και οι παραστρατιωτικοί αποτελούν διαρκή στόχο της. Η φωνή της ενοχλεί αφόρητα τις ελίτ γιατί ακούγεται στεντόρεια σε όλη την οικουμένη. Κεντρικό της μοτίβο: η δικαιοσύνη. Μια κοπέλα, μόνη, χωρίς τις πλάτες ενός κόμματος ή ενός κέντρου εξουσίας. Αριστερή, εύθραυστη και ευάλωτη, εναντίον ενός τεράστιου μηχανισμού εξουσίας, σκληρού και αδιότακτου. Αλλά που δεν ασθάνεται μόνη.

Κοινωνική προστασία

Όταν κέρδισε, το 1997, το Βραβείο Μαν Μπουκερ, το σημαντικότερο βραβείο λογοτεχνίας μαζί με το Όσκαρ, για το πρώτο μυθιστόρημά της «Ο θεός των μικρών πραγμάτων», σε ηλικία 37 ετών, πουλώντας 8 εκατομμύρια αντίτυπα σε 42 χώρες, απέκτησε ένα διεθνές δίχτυ προστασίας. Ακόμα και η Μέρκελ, το 2015, ζήτησε να συναντηθεί με την Ρόι. Αλλά η Ρόι δεν επαναπαύτηκε σ' αυτό το δίχτυ. Αντιθέτως, το τέκνωσε στο έπακρο με αγώνες που τη φέρνουν σε σκληρή αντιπαράθεση με το κατεστημένο. Δεν δίστασε να αναμετρηθεί στα πιο ριψοκίνδυνα πεδία, τα άβυσσα ακόμα και για οργανωμένες πολιτικές ανότιτες. Χωρίς να καταφύγει στο εξωτερικό, χωρίς σεσκιαριπάδες, χωρίς κρυφώνες και θωρακισμένες πόρτες. Από ένα συνηθισμένο διαμέρισμα στο Δελχί, με πολλά βιβλία και δύο άκακους σκύλους που περιμάζιψε από το δρόμο. Με το καινούργιο βιβλίο της εκθέτει το μυστήριό της απάνθρωπη φύση της «ινδικής δημοκρατίας» και του βάρβαρου εκπροσώπου της, τους οποίους «φωτογραφίζει» καθάρα. Η παγκόσμια απήχηση που είναι δεδομένη -κρίνο-

νας από τις αμέτρητες μακροσκελείς παρουσιάσεις που δημοσιεύονται στα ΜΜΕ της Δύσης (New York Times, New Yorker, Guardian, Telegraph, Financial Times, Democracy Now κ.λπ.) αποτελεί ένα πολύ αιχμηρό πλήγμα στο πολιτικοθησκευτικό σύμπλεγμα εξουσίας. Οι εθνικιστές είναι κιόλας στα κάγκελα! Η ακραία επίθεση που δέχτηκε από τον βουλευτή του κυβερνώντος κόμματος και γνωστό ηθοποιό του Μπόλιγουντ Patesh Rawal, δείχνει τη σοβαρότητα της κατάστασης και τους νέους κινδύνους. Στην ψύχρα, ο βουλευτής πρότεινε να δέσουν την Ρόι μπροστά σε ένα τζιπ του στρατού αντί για τον διαδηλωτή που πετούσε πέτρες στους αστυνομικούς στο Κασμίρ! Κάτι παρόμοιο είχαν προτείνει άλλοι εθνικιστές εναντίον της δημοσιογράφου Sagatika Ghose, μετά από το σάλο που προκάλεσε το βίντεο με ένα νεαρό, κρατούμενο γιατί πετούσε πέτρες στις δυνάμεις κατοχής, δεμένο μπροστά στο τζιπ σαν ασπίδα του ινδικού στρατού απέναντι σε διαδηλωτές στο Κασμίρ! Πρακτικές που έχουν αντιγράψει από το Ισραήλ (άλλη περιώνυμη «δημοκρατία») σε βάρους Παλαιστίνων. Ένα εκτεταμένο καθεστώς τρόμου, απαγωγών, φυλακίσεων, βασανιστηρίων, ερραφισίων και εκτελεσμών επικρατεί στο Κασμίρ. Οι μητέρες των 7.000 δολοφονημένων και εξαφανισμένων χωρίς αυτό να προβάλλεται στη Δύση που θεωρεί το ινδικό καθεστώς στρατηγικό σύμμαχο. «Είναι η πιο θηριώδης στρατιωτική κατοχή στον κόσμο», λέει η Ρόι. Μόνο κηδείες γίνονται στο Κασμίρ...

Το σκέδιο του εξωφύλλου είναι εμπνευσμένο από μουσουλμανικό τάφο

Ανεπιθύμητες αλήθειες

Το βιβλίο δεν θα αρέσει σ' αυτούς που ενοχλούνται όταν τους τριβείς στη μούρη την ασχήμια του κόσμου μέσα στον οποίο κατολπεύουν. Ούτε σ' αυτούς που προτιμούν την «καθαρή» λογοτεχνία, όταν όλα παρουσιάζονται με «λωρίο», με «φαντασία», με «ωραία γλώσσα». Όταν η λογοτε-

Η Αρουντάτι Ρόι στο Δελχί

χνία παρουσιάζει την πραγματικότητα ως έμπνευση, αλλά όχι όταν η λογοτεχνία απομυθοποιεί τον εαυτό της αντανάκλωντας ανάγλυφα την πραγματικότητα. Η Αρουντάτι Ρόι δεν έχει τέτοια προβλήματα. Η ζωή της όλη είναι σαν τα γραπτά της. Πιο «λογοτεχνική» και πιο «ρεαλιστική» ζωή δύσκολα θα μπορούσε να ζήσει κανείς. Κι αυτός ο συνδυασμός είναι μυθιστόρημα. Γι' αυτό, όποιος γράφει ένα μυθιστόρημα με βάση τη ζωή της Ρόι, όπως τη φωνάζουν οι φίλοι της, δεν θα ήταν αδόκιμο να το γράφει με τον τρόπο που είναι γραμμένο το *The Ministry of Utmost Happiness*.

«Τα ζητήματα που παίζουν είναι πιο πολυποικίλα από ό, τι στο πρώτο μυθιστόρημα της Ρόι. Εκτείνονται από τις δοκιμασίες της κοινότητας hijra (transsexual) μέχρι την άνοδο του ινδουιστικού εθνικισμού, την κλοπή της καταστροφής της Union Carbide στο Bhopal το 1984, την ανεξαρτησία του Κασμίρ, τη δυσχερή κατάσταση των αδίστακτων (αυτόθρονος λαού), τα θέματα των διακρίσεων των καστών και το γυναικείο ζήτημα. Η Ρόι σημαδεύει διάφορα δημόσια πρόσωπα, ανάμεσά τους τον σημερινό πρωθυπουργό», γράφει η Claire Messud στην εφημερίδα Financial Times. Οι κριτικοί λογοτεχνίας την συνδέουν με τον Ντίκενς, τον Τολστόι, τον Γκαμπριέλ Γκαρκσία Μαρκες, τον Σαλμάν Ρουσνί, τον Τζέιμς Μπόλντγουιν, τον Ζαν Ζενέ ή τον Νόαμ Τσόμσκι... Ο βραβευμένος με Πούλitzer συγγραφέας Siddhartha Mukherjee την συγκρίνει με τον Όργουελ επειδή μιλάει για μια δυστοπική χώρα του παρόντος. Η μικρή και λεπτεπίλεπτη συγγραφέας είναι αγωνίστρια βαρέων βαρών.

Αυτό το φινετσάτο πλάσμα, αυτή η γοητευτική γυναίκα, αυτός ο γλυκός άνθρωπος είναι ο Κάπσορ Κλέι της λογοτεχνίας. Όταν γράφει χορεύει και χτυπάει ταυτόχρονα. Θα ήταν πολύ ύποπτο εάν τα fiction βιβλία της ήταν εντελώς ασύνδετα από τα non-fiction. Γι' αυτό είναι εσώτερη η επίσημη ονομασία της Neha Sharma στο New Republic «Η Αρουντάτι Ρόι επανεφευρίσκει το πολιτικό μυθιστόρημα. Στον πυρήνα του είναι μια ωδή στους απόβλητους της Ινδίας. Σχεδόν κάθε χαρακτήρας είναι παράγων της καταπίεσης, υποκειμένο στα καπρίτσια διεφθαρμένων πολιτικών δυνάμεων και στην τυραννία του ινδουιστικού εθνικισμού». «Ένα παθιασμένο πολιτικό έργο τέχνης», γράφει ο Hirsch Sawhney (T.S). «Είναι πάντοτε με τους ανθρώπους που δεν έχουν εξουσία», σημείωσε η Daphne Beal (Vogue) όταν η Ρόι την πήγε στο μέρος που γεννήθηκε στο Δελχί ένας Σούρι άγιος του 13ου αιώνα.

Ινδική Δημοκρατία, έτος 2017...

Στη χειρότερη περίπτωση στα 80 και στην καλύτερη στα 700 εκατομμύρια υπολογίζονται οι φτωχοί στην Ινδία. Φτώχεια όχι ευρωπαϊκού τύπου, αλλά υποασιατικού, με 30 σεντς τη μέρα. Εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι που ζουν στα πεζοβόρμια, σε κάλυβες με χαρτόνια και λαμαρίνες, σε λασπότοπους. Εργάτες που δουλεύουν για την κατασκευή πολυτελών εμπορικών κέντρων, γράφει η Ρόι, κοιμούνται στην άκρη των δρόμων μεγάλης κυκλοφορίας για να ζεσταίνονται από τα αέρια που βγάζουν οι εξάτμισεις των φορτηγών που απομακρύνουν και τα ανθρώπινα κουνούπια! Οι

δημοκρατία» του κόσμου!

Η Αρουντά Ρόι με τον κυνηγημένο από τις αμερικανικές αρχές Edward Snowden, Mazi τους ο Βετεράνος δημοσιογράφος Daniel Ellsberg και ο ακτιβιστής ηθοποιός John Cusack, στη Μόσχα

καρκινοπαθείς σταβίζονται στις αλές των νοσοκομείων με φάρμακα που πρέπει να αγοράσουν πανάκριβα στα φαρμακεία ή αμφιθλό ποιότητας στη μαύρη αγορά. Και πολλοί ασθενείς πέφτουν θύματα της εμπορίας οργάνων.

Στην Ινδία, οι θεσμικά θεωρούμενοι ως καλύτεροι άνθρωποι, δεν είναι κάτι μικρές μειοψηφίες, κάτι ομάδες. Είναι η συντριπτική πλειονότητα των λαών της χώρας. Και η περιθωριοποίηση τους είναι νόμος, σύστημα, είναι η επίσημη τάξη πραγμάτων, αυστηρός κανόνας που η παραβίασή του επιφέρει σκληρές επιπτώσεις, μέχρι και βίαιο θάνατο. 20% είναι οι «Ανέγγιχτοι» και 9% οι «Φυλές», ήτοι περίπου 380 εκατομμύρια άνθρωποι που ανήκουν στις κατώτατες κάστες και 41%, δηλαδή 540 εκ., που ανήκουν στις κατώτερες κάστες και υποκάστες. Συνολικά, σε πληθυσμό 1.340.000, περίπου 920 εκατ. είναι στις κατώτερες και μόνο 420 εκατ. στις ανώτερες τάξεις. Οι ελίτ συντηρούν τις κάστες για να εμποδίζουν τη συσπείρωση των καταπιεσμένων, την αλληλεγγύη μεταξύ τους, την κοινή και ενιαία αντίδρασή τους. Οι διαχωρισμοί είναι άκαμπτοι. Λιγότεροι από το 1% κάνουν γάμους με ανθρώπους από άλλη κάστα. Οι κατώτεροι κάνουν τις πιο δύσκολες και περιφρονημένες εργασίες. Και ό, τι σχετίζεται με αυτούς θεωρείται μισαίμενο και βρώμικο.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ένας Ινδός δικηγόρος, Χριστιανός, είχε κάνει ασφαλιστικά μέτρα ζητώντας να αφαιρεθεί από το βιβλίο «Ο Θεός των μικρών πραγμάτων» το τελευταίο του κεφάλαιο επειδή αναφερόταν σε ερωτικές πράξεις ανάμεσα σε

ανθρώπους από διαφορετικές κάστες που προσέβαλαν τη δική του κάστα.

«Όταν η Άντζουμ συνέντησε για πρώτη φορά τον Σαντάμ αυτός δούλευε στο νεκροτομείο. Ένας από τους περίπου δέκα νεαρούς άντρες των οποίων η δουλειά ήταν να κρατάνε τα πτώματα. Οι Ινδουιστές (Hindu) γιατροί που έπρεπε να κάνουν τις νεκροφίες σκέφτονταν σαν ανώτερη τάξη και δεν άγγιζαν τα νεκρά σώματα από φόβο μήπως μολυνθούν. Οι άντρες που στην πράξη έπιαναν τα πτώματα και πραγματοποιούσαν τις νεκροφίες είχαν προσληφθεί σαν καθαριστές και ανήκαν στην κάστα των καθαριστών και των εργατών βυροδεψίας που αποκαλούνται Τσαμάρ. Οι γιατροί, όπως οι περισσότεροι Ινδουιστές (Hindu), τους αντιμετώπιζαν περιφρονητικά και τους θεωρούσαν «Ανέγγιχτους». Οι γιατροί θα στέκονταν σε απόσταση καλύπτοντας με χαρτομάνιλα τα ρουθούνια τους και φωνάζοντας οδηγίες στο προσωπικό για το που έπρεπε να γίνουν τομές και τι έπρεπε να γίνει με τα εντόσθια και τα όργανα. Ο Σαντάμ ήταν ο μοναδικός Μουσουλμάνος ανάμεσα στους καθαριστές που δούλευαν στο νεκροτομείο. Σαν κι αυτούς, είχε γίνει κι ο ίδιος κάτι σαν ερασιτέχνης χειρουργός.»

Κλιματισμός μετά θάνατον

Μία από τις πρωταγωνίστριες του μυθιστορήματος, η Άντζουμ, είναι Μουσουλμάννα ερμαφρόδιτη και από έφηβη ζει σε ένα κοινόβιο τσανς (Hijra) που το έχουν ονομάσει «Το Σπίτι των

Ονείρων» μέχρι που μεγαλώνοντας αποφασίζει να μετακομίσει σε ένα παρακατινό νεκροταφείο όπου χτίζει σιγά-σιγά δωμάτια μέσα στα οποία περιλαμβάνονται και οι τάφοι των προγόνων της. Εκεί φιλοξενεί διάφορους απόκληρους, τρανσέξουαλ, πόρνες, κυνηγημένους, ασέτυς και φίλους που χρειάζονται φροντίδα ή καταφύγιο. Ένα από τα πλεονεκτήματα της πανσιόν είναι ότι «σε αντίθεση με κάθε άλλη γειτονιά στην πόλη, συμπεριλαμβανόμενα και τις πιο εύπορες, δεν υπέφερε από διακοπές ρεύματος. Ούτε καν το καλοκαίρι. Γιατί η Άντζουμ έκλεβε το ρεύμα της από το νεκροτομείο, όπου τα πτώματα είχαν ανάγκη ψύξης όλο το εικοσιτετράωρο. (Οι άποροι της πόλης που κείτονταν μέσα στο κλιματιζόμενο μεγαλείο δεν είχαν ποτέ βιώσει

που παλεύουν για να εμποδίσουν την αρπαγή της γης από τις μεγάλες εταιρίες που στερούν από εκατομμύρια ανθρώπους τη μοναδική πηγή επιβίωσης μετατρέποντάς τους σε υπανθρώπους και δούλους. Κι όπως τον βλέπει μέσα από την κοιλάδα και τα βουνά του Κασμίρ που οι ακτιβιστές πολεμούν για να δώσουν 500.000 στρατιώτες της Ινδίας που ασκούν πάνω τους τρομακτική βία με σκοπό να καταπνίξουν τον αγώνα για αυτονομία (Aajadi).

«Όλοι όσοι παρακολούθησαν τον Musa Yeswi να κηδεύει τη γυναίκα και την κόρη του παρατήρησαν πόσο ήσυχος ήταν εκείνη τη μέρα. Δεν έδειχνε καμία λύπη, φαινόταν απομακρυσμένος και αποσπασμένος, σαν να μην ήταν εκεί. Κι αυτό ήταν μάλλον που τελικά οδήγησε στη σύλληψή του. Ή θα μπορούσε να ήταν ο κτύπος της καρδιάς του. Ίσως ήταν πολύ γρήγορος ή πολύ αργός για ένα άθωο πολίτη. Στα διαδρόμια σημεία ελέγχου, μερικές φορές οι στρατιώτες βάζουν τα αφτιά τους στα στήθη των νεαρών ανδρών και ακούν το χτύπο της καρδιάς τους. Υπήρχαν φόβες ότι μερικοί στρατιώτες είχαν ακόμα και στηθοσκόπια. «Αυτονομή η καρδιά χτυπάει για Ελευθερία», λένε, και αυτός μπορεί να είναι επαρκής λόγος για το σώμα που φιλοξενεί την πολύ γρήγορη ή πολύ αργή καρδιά να κάνει μια επίσκεψη στο Cargo, το Papa II ή το Shiraz Cinema – τα πιο τρομερά ανακριντικά κέντρα στην Κοιλιά. Ο Musa δεν συνελήφθη σε σημείο ελέγχου. Τον ταίμησανε από το σπύτι του μετά την κηδεία. Υπέμνησε ησυχία στην κηδεία της γυναίκας και του παιδιού σου δεν θα περνούσε απαρατήρητη τέτοιες μέρες.»

Η Άντζουμ είχε πάει στο Τκιούτζαζαρ με τον Zakir Milan. Είχαν καεί σε ένα τρένο 59 Ινδουιστές προσκυνητές που επιστρέφανε από ένα τόπο στον οποίο κάποτε υπήρχε ένα τζαμί που το είχαν καταστρέψει ολοσχερώς και τώρα ήθελαν στα ερείπιά του να χτίσουν ένα ινδουιστικό ναό. «Η «αντίδραση», εάν πράγματι ήταν κάτι τέτοιο αυτό, δεν ήταν ούτε ίση ούτε

αντίθετη. Οι σκοτωμένοι συνεχίστηκαν να βδομάδες και δεν περιορίστηκαν μόνο στις πόλεις. Οι όλοι ήταν οπλισμένοι με σπαθιά και τριάντες και φορούσαν βαθυκίτρινες κεφαλοκορδέλες. Είχαν λάτες με διευθύνσεις των μουσουλμανικών σπιτιών, επιχειρήσεων και μαγαζιών. Είχαν στοκ από φιάλες γκαζιού (που εξήγητη την έλλειψη γκαζιού τις προηγούμενες βδομάδες). Όταν οι άνθρωποι που είχαν τραυματιστεί μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο, ο όχλος επιτέθηκε στα νοσοκομεία. Η αστυνομία δεν κατέγραφε τις δολοφονίες. Είπαν, «ελέως λογικά, ότι χρειάζονταν να δουν τα πτώματα. Το κόλλο ήταν ότι η αστυνομία συμμετείχε συχνά στον όχλο, και όταν ο όχλος τελείωσε τη δράση του, τα πτώματα δεν έμοιαζαν πια με πτώματα.» Εμπνευσμένη στην πολιτεία αυτή ήταν ο Μόντι, ο οποίος έκανε εμμηροτικές παρεμβάσεις και στήριξε στη προεκλογική του εκστρατεία πάνω στον εθνικισμό, μιλώντας για την Ινδία των Ινδουιστών. Οι κατηγορίες εναντίον του για τη σφαγή 2.000 ανθρώπων στην πολιτεία του μήκαν στο αρχείο μόνο αφού κέρδισε τις εκλογές και έγινε πρωθυπουργός ολόκληρης της Ινδίας.

«Υπάρχει μια παρανόηση στις ΗΠΑ ότι το πολιτικό μυθιστόρημα είναι αντικαλλιτεχνικό, διδακτικό ή σπουδαστικό ή πολεμικό, και αυτό το μυθιστόρημα διαφεύγει αυτή την ιδέα. Εκρήνυται από καλλιτεχνικότητα της μπουρζουαζίας. Είναι μία καλλιτεχνική κραυγή ενάντια στην αδικία. Μια πολυφωνική διαμαρτυρία. Η Ρόι αποσπασφρίζει τη συζήτηση γύρω από την εξουσία και την πολυπολιτισμικότητα με ένα τρόπο που κανένας άλλος συγγραφέας δεν το κάνει. Αυτό το βιβλίο είναι παραπάνω από ένα από τα καλύτερα μυθιστορήματα διαμαρτυρίας που έχουν ποτέ γραφτεί, που μπορεί να διαβαστεί και να ξαναδιαβαστεί. Είναι το κορυφαίο ερωτικό γράμμα για τον πλούτο και την πολυποικιλότητα της Ινδίας – και του κόσμου – με όλη την ταρχώδη, δοξαριμένη και απειλούμενη ετερογένεια.» Έγραφε η Anita Felicelli (Los Angeles Review of Books).

Στέλιος Ελινδιδίς

(Τα αποσπάσματα είναι από το βιβλίο *The Ministry of Utmost Happiness*)

Αρουντά Ρόι, Σκίτσο του Πέτρου Ζερβού

τίποτα σαν κι αυτό όσο ζούσαν.) Η Άντζουμ, όμως, στην πανσιόν της Jannat. Παράδεισο.» Η Ρόι βλέπει τον κόσμο μέσα από το «Σπίτι των Ονείρων» και μέσα από τον «Παράδεισο». Όπως τον βλέπει μέσα από τα χωριά των ιθαγενών φυλών, μέσα από τις γυναίκες που βιάζονται και καίγονται με ταίγαρά από τους παραστρατιωτικούς της ζούγκλες του Chhattisgarh και μέσα από τα κρησφύγετα των Μασίκων ανταρτών